

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. VII. De irregularitate ex defectu sanitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

contra eiusdem Ecclesie præceptum promotis, Clericorum privilegium ille sublatum.

6. Excepe Bigamos: Clerici enim coniugati cum unica, & Virgine, quamvis gaudeant privilegio Canonis, & fori, quia si Bigami non sunt, at Bigami utroque privilegio privantur. Lege Sanchez de matr. l. 7. d. 46. num. 3. Squill. de Priv. Cler. c. 6. n. 24. & commun.

7. Eiusmodi illicite Tonsuratum puto ibidem, privilegio immunitatis à Gabellis, propter eandem rationem, gaudere: iam enim est persona Ecclesiastica. Quare, si ceteras condiciones habet, quas ad hoc privilegium participandum requirunt Sacri Canonis, non est, unde iis illud denegetur.

8. Denique adverte, Irregularem non expelli à receptione aliorum Sacramentorum, præter Ordinem, nec ab ingressu, & professione Religiosa modo in ea Religione, nec Ordinem, nec Prælatum, nec Dignitatem sine dispensatione suscipiat. Lege Abb. in cap. quibusdam n. 1. de penis. Maiol. de Irreg. lib. 1. c. 2. n. 7. Leand. alios citans de Irregul. d. 3. q. 7. Covar. in c. Alma Mater. p. 1. §. 2. n. 6. G. Hurt. de Irreg. d. 1. diff. 5. n. 19. Ioan præp. 3. p. de Irreg. dub. 3. n. 13.

9. Potest autem Irregularis interesse Divinis Officiis, Missam audire, Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ, & Sacramenta alia, præter Ordinem, tuto suscipere. Ratio est, quia in prædictis ex parte recipientis nullum datur exercitium Ordinis, quod exercitium esse prohibitum Irregulari in §. seq. dicimus, & ex alio capite nulla est in iure prohibitio de his aliis actionibus, facta Irregulari.

§. II. Irregularitas impedit usum Ordinis.

1. Irregularitas innodatus illicite, &, c. ult. de Temp. Ord. c. Inquisit. de Accus. quidem mortaliter exercet, siue actus ipsius Ordinis, siue actus, qui fieri nequeunt sine potestate Ordinis, idque, siue per activum usum, siue, in uno, per passivum. Epilico singula.

2. Per activum usum est, si Episcopus irregularis conferat alteri quemcumque Ordinem, etiam primam Tonsuram, si Sacerdos irregularis Missam celebret, si idem à peccatis absolvat, hi enim sunt actus Ordinis.

Activus item usus est, si idem Sacerdos solemniter Benedictiones Nuptiarum, vel Baptismum & similia exhibeat, vel, si idem Episcopus Irregularis Altaria, Tempia, Calices consecret, vel vestimenta Sacrificij benedicat, hi enim sunt actus, qui fieri nequeunt à non habente potestatem Ordinis.

3. Dixi n. 1. (illicite) nam valida esset collatio Ordinis, Consecratio, Benedictio, &c. Ecclesia enim non potest: pro prima Tonsura (ut supra diximus) & non vult tollere potestatem à legitimis Ministris, &c. An tamen Irregularis valide absolvat à peccatis, cum tunc requiratur Iurisdicatio collata ab Ecclesia mox ex §. 4. fieri poterit.

4. Dixi item eodem num. (siue actus, qui fieri nequeunt sine potestate Ordinis) nam alij actus, qui possunt exerceri à Laicis, quamvis ex officio à Clericis exerceantur, possunt, ut sunt Bonac. de Cens. d. 7. q. 1. n. 4. n. 5. Turr. de Cens. d. 58. lib. 8. dub. 1. & passim, licite exhiberi ab Irregulari, quia tunc Irregularis non agit, ut Clericus prohibitus per irregularitatem, sed, ut quilibet Laicus.

5. Hinc licite Irregularis baptizat non solemniter, urgente necessitate: hinc licite Missæ inservit, præstatque omnia, quæ deputantur Clerici in Minoribus, & propter eandem rationem horas Canonicas in Choro, solemniter cantu, licite persolvit, ne tamen dicat (Dominus vobiscum) id enim proprium est Sacerdoti.

6. Dixi num. 2. (etiam primam Tonsuram, &c.) nam Irregularis accedet ab omni usu Ordinis; Collatio autem primæ Tonsuræ, usus Ordinis Episcopalis est.

7. Porro per usum passivum in una sola re impeditur Irregularis, quoad pertinentia ad Ordines, nempe in receptione Ordinis, hoc est Ordines licite suscipere nequit, ut supra satis vidimus; is enim est præcipuus effectus irregularitatis.

§. III. Irregularitas, an, & quatenus impediatur Beneficiis, vel acquirendis, vel retinendis, & à Iurisdictione.

1. Hæc adeo sunt in citatis Dodonibus distincte disputata, ut non oporteat illa hic advocare, multo magis, quia praxis sunt rasilimæ.

CAPVT VII.

De Irregularitate ex Defectu Sanitatis.

§. I. Quis sit?

1. Sanitas potest deficere, vel in corpore, vel, in mente. Sit itaque duplex regula.

2. Prima. Ij morbi qui horrorem, vel notabilem deformitatem inducunt, & multo magis, si usum ipsius Ordinis impediunt, Irregularitatem afferunt; etiam ad Minores Ordines. In casu dubio Episcopi erit decretum, eiusmodi sit morbus.

3. Dixi etiam ad Minoresnam, qui ob aliquem corporis, vel animæ defectum est ineptus ad Sacramentum, item irregularis quoad alios Ordines, etiam quoad primam Tonsuram, quia tunc est absolute Irregularis, quod C. Si quis. C. Hi qui. C. qui partem, diff. 5. l. i. cap. 1. per illa verba. Ne fiat Clericus. Ad Clerum provenire non possit. Ad Clerum Canonici non admittuntur, &c.

4. Secunda regula. Si defectus mentis, id est ætæritia, sit perpetua, seu per modum habitus, ita ut ament nunquam usus sit ratione, asserti in capite Ordinis, nec solum Irregularitatem. Si vero det intervallo rationis, certe irregularitatem induci. Lege Molinam tom. 4. tr. 3. d. 70. n. 12. alioque communiter.

5. Quid si forte ita ab amentia quis convalescat, quod tamen difficile esse consuevit, ut per diuturnam experientiam animo sanitas comprobetur? Respondet Suarez de Censur. disp. 5. l. 1. c. 1. hunc non esse admittendum ad Ordines, quia raro præsumitur perfectè sanus, vel saltem debere accedere Prælati approbationem, ut prius constitit de sanitate integrè recepta. Diana p. 1. tr. 1. c. 1. alios citans ait, desiderari dispensationem. Sed cum præciter Suarium, quem modò nos attulimus, puto, commode dispensationis, intelligere prædictam approbationem, quæ certe dispensationi æquivalet.

§. II. Quis dispense in prædictis.

1. Solus Summus Pontifex, quia tollendi irregularitatem ex defectu solum Sedes Apostolica facultatem habet, nisi eam aliis ipse concedat.

Aliqui ut Maiol. de Irregul. lib. 2. c. 14. n. 6. & cap. 14. num. 12. Archidiacon. in cap. 2. & 3. diff. 33. putant Episcopum dispensare in hac Irregularitate ex defectu Sanitatis cum suis ovibus posse, quoad Minores Ordines, sed oppositum propter rationem allatam est probabilius. Bonac. de Cens. disp. 7. quest. 2. p. 2. n. 13. Vgol. de Irregul. cap. 53. n. 2. & c. 54. n. 3.

2. Neque huic doctrinæ adversantur ea, quæ diximus nuper §. 1. n. 1. Quodque alij, ut Mol. Suar. alijque apud Dianam p. 3. tr. 6. ref. 61. communiter docent, pertinere ad Episcopum in casu dubio, decernere, an hic, vel ille de defectu, ita sit notabilis, ut inducat Irregularitatem, statim dicemus infra. c. 8. §. 2. de deformitate corporis dubio. Non adversantur, inquam, aliud enim est dispensare, aliud decernere, an sit necessaria dispensatio, necne: illud autem pertinere diximus ad Pontificem, hoc ex parte ad Episcopos.

3. Imò addimus cum Suar. d. 51. de Irreg. sess. 1. n. 16. Gibal. c. 3. q. 2. num. 6. pro Religiosis exemptis posse proprium Prælatum decernere de eiusmodi notabili defectu, ut etiam de deformitate, licet fateamur Episcopo Ordinantem integrum esse, eiusmodi iudicium Prælatum Regularium posse reicere, vel admittere.

4. Quando defectus, ut & deformitas sub debili

supervenit Religioso jam initio, posse item iudicium de eo fieri à Suo Prælati, diximus, *In epist. de Sacrific. Missæ lib. 1. cap. 7. §. 6. in edit. noviss. Venet.*

CAPUT VIII.

De irregularitate ex corporis vitio.

1. Cognata est præcedenti præfens Irregularitas; sæpe enim infirmitas deformitatem seu corporis vitium affert. Differunt nihilominus; Infirmitas enim integritatem membrorum regulariter supponit. Vitium vero dicitur alicujus membri defectum.

2. Sint ergo hæc regulæ duæ. Tunc in homine oritur hæc irregularitas, quando ita pars corporis aliqua ipsi deest, vel reddita est debilis, ut inutilis sit ad ministerium Altaris. Rursus tunc eadem irregularitas oritur, quando ipse ex quocunque simili corporis vitio seu qualitate redditus est notabiliter deformis. Ratio utriusque regulæ est, quia à Sacrificante, necessario multæ membrorum actiones fieri sine ullo defectu debent, & nihil indecens, vel contemptibile in eo apparere conveniens est. Sed proferamus singula ejusmodi vitia, de quibus multa hæc in decretalibus toto Titulo de corpore vitiatas, nonnulla item in Titulo de clericis agrotante & in Decr. dist. 55.

§. I. De corpore vitiatas, abstrahendo à propria culpa.

COE CVS.

1. Carens oculis, vel visu, irregularis nimis certo est, vide *Cntr. dist. 55.*

2. Si autem alicui unus oculus, vel unius oculi usus desit, sic distigue; si desit dexter, & notabilis defectus, seu deformitas non appareat, vel per artem sufficienter regatur, irregularis non est. Si desit sinister (quem Vulgus oculum Canonis appellat) adest per aliquos Doctores irregularitas. Sed nimis rigide. Quare merito per alios, si ex quocunque capite, legendo, vel recitando Canonem, non debeat Sacerdos, se cum notabili deformitate convertere ad illum legendum (quam certe deformitatem facillimam erit evitare, irregularitatem ex hoc capite ne pertimescat. *Leg. Nav. sum. c. 27. n. 199. Suar. de cens. d. 5. l. 1. c. 1. §. 1. G. Hort. de in. d. 2. dist. 14. n. 5. l. 1. Præp. in 3. p. 7. §. 5. de irreg. d. 14. n. 113. Leg. item Layman. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 7.*

3. Qui peripliculus indiget, Qui de die solum, non vero noctu videt, Qui maculam habet in oculo, Qui lippitudine, Qui palpebrarum dimissione, inversione, habitu laborat, Qui oculos habet distortos, qui strabo est (italice guercio) non sunt, teste Sayr. *de cens. l. 6. c. 8. a. n. 9. Fill. tr. 9. c. 6. n. 168. Menoch. de arbit. c. 226. sine Avil. de cens. p. 7. d. 3. d. 1. ex se irregulares, nisi forte nimis deformes (quod certe in prædictis defectibus difficile est) spectantibus appareant. Si tamen aliqua sit dubitatio, Episcopi, erit, vel Prælati Regularis, rem decernere, ut in simili dictum est superius.*

4. Si perfecta cæcitas superveniat Ordinato, celebrare sane prohibetur, quia ad sacras actiones peragendas, ineptus omnino est. At, si luscus sit, id est parum videns, sed ejus rationis, ut, nec indecore, nec cum periculo errandi, Sacrificium peragere queat, celebrare poterit, ascito præsertim Sacerdote, qui Assultat. Atque huic, si legere non possit, sed memoria Missam aliquam v. g. Defunctorum, vel Sanctissimæ Virginis recitare sciat, illam celebrare posse concedit recte Maranta *p. 4. Resp. 22.* Intelligi, si cætera rite, saltem alio Sacerdote assistente, peragat.

SVRDVS.

5. Vtrique aure omnino surdus irregularis est, quoad Ordines suscipiendos, quia non potest congruenter Ordinis usum exercere, cum non audiat Ministri responsionem. Ita Castrop. *de cens. d. 6. p. 11. n. 3. Suar. Bonac. Pars III.*

Nav. Laym. ap. eundem cum aliis, dicens, id definitum esse à Canone Apostolorum legitimo.

6. Scio Henriq. *l. 14. c. 8. n. 4. Io. Præp. q. 3. de irreg. d. 14. n. 113.* sentire, non esse irregularem, quia non est simpliciter necessarium, ut Sacrificans audiat responsiones Ministri, cum satis sit, si certo moraliter putet, cum respondisse. Sed certe id minus recte dictum est (ut notat. *Suar. de cens. d. 5. l. 1. c. 1. §. 1. n. 13.* cui adde Navar. Bonac. Laym. allat. Castrop. *h. c. & Turr. de cens. l. 9. de 72. d. 4.*) de promovendo ad Ordines, cum tamen dictum sit recte, si ejusmodi defectus superveniat jam promotus, ut in simili de lusco dictum est superius; siquidem in jam promotus facilius toleramus ejusmodi defectus, quam in promovendo, præsertim, si secreto, & sine notabili indecentia celebretur sacrificium.

7. Surdaster, vel, qui una tantum aure audit, non est irregularis, quia sic supponitur, non deficere ab apte celebrando.

8. Carentem utraque aure, in id altera dumtaxat, licet is surdus nequaquam sit, irregularem esse affirmant Nav. *in sum. c. 17. n. 222. Sayr. de cens. l. 6. c. 8. n. 17. Fill. tr. 9. c. 6. n. 169.* alique ex illo principio, quia caret membro corporis. Sed melius negant Conine. *l. c. n. 108. Io. Præp. l. c. n. 113. Diana p. 4. tr. 2. ref. 73.* & alii, quia principium illud non admittitur in universum, membri enim carentia, quando est sine culpa, tunc solum irregularitatem parit, quando deformitatem, vel debilitatem affert.

MUTVS.

Vel defectum patiens in ore.

9. Mutum irregularem esse, quis in controversiam venit. Si enim (testibus DD. citatis) est elinguis, vel facultate caret loquendi, certe Ministeria Ordinis pronuntiare non poterit.

10. Balbus autem, seu Blesus, id est, qui in loquendo, aliquantum præpeditur, Carens dentibus, vel illorum aliquo Male olens ore, non sunt irregulares, ut volunt iidem nisi notabilis adsit deformitas, vel occasio risus, seu contemptus, & c. & in dubio, acerbetur Episcopus, ut suprâ.

11. Qui labium divisum turpiter gerit ad instar leporis, quia ita demissum, ut dentes enormiter appareant, irregularis est. Ita iidem. Verum nota illud; turpiter, enormiter.

MANCVS.

12. Vtrique, vel altera manu mutilus, digitis omnibus vel pollice, & indice, ita carens, vel ita is tremulis, ut hostiam frangere, vel eandem, Calicemve tenere nequeat, multoque magis si hæc patiatur in brachiis, irregularis est. Ita Vgol. *de irreg. c. 48. Fill. tr. 19. c. 6. n. 132.*

13. Cui tamen adfuit digiti sine unguibus, vel digiti plures, vel inter se uniti, & c. Si id, nec ministerio noceat nec deformitatem pariat. Irregularisne sit. Ita iidem.

14. De carente uno, vel altero ex minoribus digitis, videat Episcopus, an deformitatem afferat, & in alterutram partem decernat.

CLAVDVS.

15. Si quis ita sit claudus, ut ad accendendum, vel standum in altari, baculo non indigeat, deformisque, vel indecorus altari non sit, ab irregularitate illum liberant jura. *C. Si qui in infirm. d. 55. C. Null. Epif. de cens. dist. 1. Castrop. de cens. d. 6. p. 11. n. 3.* alique secus condemnant.

16. At vero crure, aut pede mutilus irregularis absque dubitatione est.

17. Sed quid si pede, aut crure ligneo ita sit instructus, ut deformitas nulla, vel certe modica appareat; præsertim vestium oblongarum usque ad talos auxilio?

Respondeo, Sayr. *l. 6. de cens. c. 8. n. 26.* docet hunc esse absolute irregularem. Verum puto cum Ros. Silv. Marol. ap. eund. Sayr. & Glian. *p. Claud.* & aliis perinde ac in carente *n. 7.* diximus, distinguendum esse. Si modicus sit defectus, regique possit, nulla est irregularitas pertimescenda.

K k